

Otevřený dopis Vládě České republiky

Vážený pane premiére, členové vlády!

V tomto otevřeném dopise Vás chceme upozornit na aktuální znepokojivou situaci ve městě Karviná. Příčinou je záměr společnosti OKD, a.s. rozšířit těžbu černého uhlí pod obydlené lokality města.

Popis situace:

10/2009 Společnost OKD, a.s. získala od Ministerstva životního prostředí (dále jen MŽP) souhlas k těžbě na Dole Darkov do roku 2020 a na Dole Karviná do roku 2016. MŽP dalo firmě 148 podmínek, které musí pro pokračování těžby dodržet.

Jedním z požadavků je uzavření smluv mezi OKD, a.s. a Karvinou, Orlovou, Doubravou a Dětmovicemi, které budou zahrnovat řešení existujících střetů zájmů. Tyto smlouvy musí být podepsány ještě před pokračováním těžby.

5/2010 Město Karviná uzavřelo s OKD, a.s. dohodu, ve které se OKD, a.s. zavazuje k nepřekročení řeky Olše. Vpravo od řeky Olše se tak těžební vlivy nedostanou. „Znamená to ochranu hustě obydlených částí města.“ uvedl náměstek karvinského primátora pro životní prostředí Dalibor Závacký. Dohoda byla uzavřena na dobu určitou s účinností od 1.1.2011 do 31.12.2020.

5-6/2011 OKD, a.s. vznáší připomínky k připravovanému novému územnímu plánu města Karviná. Představuje svůj záměr rozšířit těžbu pod lokalitami Karviná – Darkov, Starý Ráj, Staré Město. Toto jsou lokality na pravém břehu řeky Olše, které měly původně zůstat nedotčeny důlními vlivy.

10.10.2011 Krajský úřad (dále jen KÚ) odbor životního prostředí dává své vyjádření v závěru zjišťovacího řízení stavby GS Caltex Czech. Tato stavba se plánuje v průmyslové zóně II. etapa tzn.za hranicí plánovaných nulových vlivů těžby společností OKD, a.s.

Z hlediska zákona o ochraně a využití nerostného bohatství sděluje KÚ, že se stavba nachází v chráněném ložiskovém území české části Hornoslezské pánve pro výhradní ložisko černého uhlí. Dále sděluje, že v rámci zpracování územního plánu města Karviné předložila těžební organizace OKD, a.s. záměry těžby po roce 2015 ve stávajících dobývacích prostorech.

KÚ již 10.10.2011 věděl, že OKD, a.s. požádalo o rozšíření těžby v lokalitě Karviná – Staré Město. Občané Karviné zatím od svého primátora neví nic!

27.10.2011 Primátor města Karviná Tomáš Hanzel oficiálně oznamuje prostřednictvím médií občanům města záměr OKD, a.s. rozšířit těžbu. Jednoznačně zamítá možnost těžby pod lokalitami Karviná – Darkov, Starý Ráj. Je ochoten jednat o těžbě pod Starým Městem.

Jeho“ zdůvodnění“ ? = zachování 3500 pracovních míst v OKD,a.s.

Podmínky, které si město stanovilo pro podpis dohody s OKD,a.s.:

- pro občany Starého Města zajistí OKD, a.s. vhodnou lokalitu pro novou výstavbu domů
- odkup nemovitostí proběhne v tržních cenách
- jasné záruky ochrany investic v průmyslové zóně (která byla vybudována s pomocí nemalých státních dotací) –(V době, kdy toto hlásal primátor mezi lidmi, to už nebyla pravda; viz. vyjádření KÚ ze dne 10.10.2011
- hranici nulových vlivů těžby stanovit Košicko-Bohumínskou železniční trať, Bohumínskou ulici – (V době, kdy toto hlásal primátor mezi lidmi, to už nebyla pravda; viz. vyjádření KÚ ze dne 10.10.2011

11/2011 Proběhla schůze občanů Starého Města se zástupci OKD,a.s. a náměstkem primátora Závackým. OKD, a.s. představuje svůj záměr těžit po roce 2015 pod lokalitou Karviná – Staré Město. Seznamuje občany s průběhem příprav:

1. Vypracování studie EIA, která bude navazovat na stávající studii platnou do roku 2016 (2020). Předběžný termín dokončení studie je rok 2013.
2. Řešení střetů zájmů – bude probíhat průběžně od roku 2012
3. Dohoda s městem Karviná

OKD,a.s. má již zajištěnou potřebnou lokalitu v Karviné – Mizerově pro výstavbu nových rodinných domků. S majitelem pozemků má již podepsanou smlouvu o smlouvě budoucí na nákup pozemků.

12/2011 Paní Škulavíková – členka přípravného výboru občanského sdružení - vystoupila na zasedání Zastupitelstva města Karviná. Přednesla zde nesouhlasné stanovisko se záměrem OKD,a.s. rozšířit těžbu uhlí pod lokalitou Karviná – Staré Město. Primátor argumentoval, že prioritou města je zachování 3500 pracovních míst.

4.1.2012 Zaregistrováno občanské sdružení „ Občané Karviné proti těžbě uhlí pod městem, o.s.“ (dále jen OS)

10.1.2012 OS žádá primátora Hanzela o schůzku všech OS v Karviné se zástupci OKD,a.s. i zástupci města za účelem projednání aktuální situace ohledně záměru rozšíření těžby v Karviné.

Do dnešního dne se schůzka neuskutečnila.

1/2012 Primátor Hanzel a náměstek Wolf přijímají zástupce 25 rodin ze Starého Města, kteří jsou ochotni dohodnout se s OKD, a.s. na výkupu svých nemovitostí za jistých podmínek:

- vybrali si pro výstavbu svých domků lokalitu v Černém lese (pozemek po bývalých vojenských kasárnách)
- chtějí „ lepší cenu „ za své nemovitosti, za svou vstřícnost vůči OKD, a.s.
- chtějí postavit dům pro své seniory
- chtějí postavit budovu PZKO

Náměstek primátora Wolf prohlásil, že tyto požadavky se stávají prioritou města.

1/2012 Na veřejnosti se objevují zprávy, že OKD, a.s. vyjednává s firmami v karvinské průmyslové zóně o těžbě i pod touto lokalitou. OKD, a.s. nabízejí přestěhování firem do lokality Karviná – Doly. OKD, a.s. severovýchodně od ulice Bohumínská již skupuje pozemky.

Průmyslová zóna měla být těžbou nedotčena – požadavek města z října 2010 a ulice Bohumínská měla být hranicí nulových vlivů těžby. Neděje se tak.

1/2012 Objevují se zprávy, že OKD, a.s. má záměr těžít pod Lázněmi Darkov. Deník Blesk 30.1.2012 uvádí „ *Drobil drobí miliony z lázní do nových firem*“ Vyskytly se i informace, že Lázně Darkov mají omezený provoz, což by dohady o možné těžbě jen potvrzovalo.

31.1.2012 Paní Škulavíková – členka občanského sdružení - opět vystupuje na zasedání Zastupitelstva města Karviná. Představuje zde situaci ve Starém Městě a zamítavé stanovisko k těžbě uhlí v Karviné. Reakce zastupitelů je nulová.

2/2012 Karvinský deník, Havířovský deník - vychází článek o aktuální situaci ve Starém Městě „ *Lidé nechtějí opustit Staré Město kvůli těžbě*“

6.3.2012 Občanské sdružení opět písemným dopisem vyzývá primátora ke svolání schůzky zástupců občanských sdružení činných ve městě Karviná, zástupců OKD, a.s. a zástupců města na půdě Magistrátu města Karviná.

Karviná – Staré Město je historicky významnou okrajovou částí města Karviná s rodinnou zástavbou, zahrádkářskými osadami, provozovny živnostníků, nově zbudovanou cyklotrasou, s kulturně historickými památkovými objekty, s několika rybníky. Za pomoci nemalých státních dotací je zde po roce 1995 vybudována průmyslová zóna, ve které nachází zaměstnání kolem 1600 lidí a která má ještě dostatečnou kapacitu pro přijetí dalších investorů. Svou polohou je lokalita ideální pro rodinnou výstavbu a relaxaci ostatních obyvatel města.

Řeka Olše a původní příroda jsou místa, která budete jinde v Karviné už jen těžko hledat. Významná je lokalita Natura 2000, což je území s evropským významem. Nachází se zde ptačí hnízdiště, žije zde různá zvěř – bažanti, zajíci, smy. Své stezky zde mají ježci, na hnízdo se vracejí čápi. Své útočiště zde mají také labutě, kormoráni, divoké kachny a husy.

Od 90. let minulého století se zde začíná po dlouholeté stavební uzávěře opět znovu stavět a opravovat. Lidé si zde vybudovali kolem 30 nových rodinných domků. Velká část původních domků je průběžně opravována. Prostory zde nacházejí živnostníci pro své firmy. Stěhují se sem mladé rodiny s dětmi. V roce 2005 proběhla plynofikace. Do konce roku 2010 měla být vybudována kanalizace. V roce 2008 Magistrát představil projekt pro revitalizaci této lokality. Byla vybrána místa pro možnost výstavby rodinných domů, pro vybudování dětských hřišť, zóny pro drobné podnikatele. Byla vypracována studie pro obnovu náměstí O. Foltýna s odpočinkovou zónou u památníku obětem 1. světové války, úpravu koryta Mlýnky. Plánovala se nová lávka přes řeku Olši a zbudování podchodu pro propojení vlakového nádraží se Starým Městem. Ještě v srpnu 2011 byla vydána stavební povolení pro výstavbu nových rodinných domků.

Nic nenasvědčovalo tomu, že by tato lokalita měla být určena ke zničení těžební firmou OKD, a.s.. Magistrátu se úspěšně dařilo utajovat plánované akce OKD, a.s.

Kdo zaplatí zmařené investice do projektových dokumentací a vyřízení stavebních povolení pro kanalizaci a revitalizaci v Karviné – Starém Městě? Jistě musely být vynaloženy nemalé prostředky v řádech stovek tisíců korun.

Vedení našeho města je nakloněno záměrům OKD, a.s. Je nakloněno záměrům soukromé firmy, která svou činností desetiletí devastuje krajinu a ničí náš životní prostor i majetek. Je nakloněna záměrům zahraniční firmy, která těžbou černého uhlí vydělává ročně miliardy a našemu státu z toho plyne jen nepatrná část. A je to náš stát, který platí milióny korun na projekty spojené s likvidací škod způsobené těžbou uhlí v Karviné. Je nakloněno firmě, která bezohledně rabuje naše nerostné bohatství přičemž polovina z vytěženého uhlí se vyváží do zahraničí. Je nakloněno firmě, která zaměstnává ve velké míře zaměstnance dodavatelských firem – hlavně Poláky, kteří jsou levnou pracovní silou (nemusí za ně odvádět sociální a zdravotní pojištění, odškodňovat pracovní úrazy atd.) Opravdu jsme takoví grandí, že si toto všechno můžeme dovolit? Jen proto

abychom, jak říká náš primátor Hanzel, zachovali 3500 pracovních míst pro obyvatele našeho města ? Co chce náš primátor zachovat pro zbývajících 50000 obyvatel? Haldy hlusiny či laguny s kaly? Smogovou situaci po většinu roku nebo snad větší naději, že naše děti budou trpět astmatem ?

Vždyť kroky, které OKD, a.s. od roku 2009 dělá, směřují jednoznačně ke zničení celého města. Po vytěžení uhlí pod lokalitou Staré Město přijde na řadu Nové Město a Darkov. Nakonec i Starý Ráj. Z města, jak ho dnes známe, nezbude nic.

Je nejvyšší čas říci NE záměrům OKD,a.s.! Je nejvyšší čas ukončit devastaci města! Je nejvyšší čas jít cestou rozvoje a zvelebování města, krajiny a životního prostředí! Je nejvyšší čas uvažovat o jiných zdrojích energie!

Například už jen plnou ekologizací tepláren s možným přechodem a napojením na důlní plyny. Tímto by se razantně omezily emise z tepláren a ulevilo by se nutné těžbě. Je zarážející, proč zde není vyvíjen tlak na expanzi např. fytoenergetických plantáží v oblastech rekultivovaných ploch po těžbě. Proč toto materiálové zabezpečení není situováno do těchto oblastí, pro širokou škálu přínosů i předností a proč zde není využito pro definitivní řešení problematiky lokálních topenišť?

Proč se nezhodnocuje, ale znehodnocuje potenciál v bioodpadech skládkováním či vizí slepého pálení ve spalovnách?

Namísto hospodaření s energiemi se stále udržuje závislost na těžbě uhlí a zvětšuje se vliv těžařských společností na chod společnosti. Viz. popis sledu událostí v úvodu. Proč je nerostné bohatství takto drancováno, proč se upřednostňuje výsledek před šetrnými způsoby dobývání?

Praktiky OKD,a.s.

Zkušenosti z obce Doubrava rok 2007

- do vykoupených nemovitostí byli ihned stěhováni cikáni, kteří rabovali
- takto byl vytvářen psychický nátlak na zbylé obyvatele, kteří nechtěli dohodu s OKD,a.s. o výkupu nemovitostí podepsat
- i přesto, že nemělo OKD,a.s. vypořádány střety zájmů se všemi majiteli ohrožených a dotčených nemovitostí dostali od Českého báňského úřadu povolení k hornické činnosti
- paní Marta Kornasová , která se proti tomu bránila soudní cestou, spor vyhrála. Bylo rozhodnuto, že Český báňský úřad porušil zákon. Pro ni to však již nebyla záchrana, pod jejím domkem již bylo vytěženo a okolí zdevastováno
- *z rozhodnutí soudu v Praze vyplývá, že podle Horního zákona se musí těžaři dohodnout se všemi, bez ohledu na kategorie, do kterých je znalci zařadili. Je to precedenční rozhodnutí. – říká Stanislav Blažek, právník Marty Kornasové*

Něco z historie města Karviná

Po 2. světové válce kdy dochází k rozvoji těžebního průmyslu, prošlo město Karviná radikální změnou. Původní město s řadou historických objektů a prosperujících firem, zámek a krásným parkem s mnoha vzácnými dřevinami muselo ustoupit těžbě černého uhlí a doslova se přesunout několik kilometrů dále, blíž k Polské hranici. Dnes se toto území původního města nazývá Karviná – Doly.

Nová Karviná se začíná budovat v padesátých letech a vzniká město, které známe v dnešní podobě. Stavějí se nové cihlové a následně panelové domy a sídliště. V době své největší slávy v 70. a 80. letech má město kolem 90 000 obyvatel. To však již okrajové části jako jsou Louky a Darkov splácejí svou daň těžbařům a mizí z povrchu zemského. Vše, co se nacházelo na levém břehu řeky Olše je zdevastováno těžbou. Byla zničena i přírodní rezervace ptactva – Lounské rybníky.

V devadesátých letech po revoluci dochází k mírnému útlumu těžby. S privatizací OKR však přicházejí noví „dravci“ a těžba se znovu dostává do obrátek. Okolní obce Doubrava, Dětmárovice, Stonava jsou zasaženy důlními vlivy. Obec Doubrava je z větší části zničena. A to se již píše rok 2009 a těžaři se pomalu chystají překročit pravý břeh řeky a těžít pod Starým Městem. Co bude následovat? Budou chtít stále víc. Uhlí je pod celým městem. Kam to povede?

Dnes žije ve městě Karviná kolem 60000 obyvatel. Město trpí soustavným odlivem lidí. Mladí zde nevidí budoucnost a hledají si uplatnění a nový domov jinde. Na obyvatele Karviné neustále působí další a další negativní vlivy, které se odrážejí na jejich psychice. Jedná se především o nejistotu způsobenou nejasnou budoucností ve vývoji těžby uhlí v tomto regionu. Občané města mají oprávněnou obavu z poškozování majetku a ztráty svého obydlí v důsledku poddolování, které je spojeno i s nutností stěhování, změny životního stylu a změny dosavadního prostředí, včetně sousedů a přátel.

Pod tento otevřený dopis se podepisují:

Za občanské sdružení Občané Karviné proti těžbě uhlí pod městem, o.s.:

Heisigová Monika,

Kubátko František,

Škulavíková Silvia

Za občanské sdružení FRYGATO-EKO:

Gavlovský Václav

Za občanské sdružení OPS:

Nežhyba Jan, Svorník Bohdan

Za občanské sdružení Orlovák:

Lapšanský Radim

občanské sdružení ORLOVÁK
V Zimném dole 933
735 11 Orlová - Město
IČO: 22876898 Tel.: 777 253 535

Za Českou pirátskou stranu KS MSK:


.....
Ing. Černohorský Lukáš

Za občanské sdružení SOPKA


.....
Ing. Mareš Miloš

Na vědomí:

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo pro místní rozvoj

Parlament České republiky

Senát parlamentu České republiky

Zastupitelé města Karviná

Zastupitelé Moravskoslezského kraje